

Vejledning for censor ved Duelighedsprøvens teoretiske del

Den teoretiske del af duelighedsprøven består af to prøver. En 30 minutters individuel skriftlig opgave uden hjælpemidler, og en navigationsplanlægningsopgave, som eksaminanden har forberedt hjemmefra med alle hjælpemidler, og som præsenteres mundtlig med efterfølgende samtale mellem eksaminand, censor og lærer.

Præsentation og samtale om navigationsplanlægningsopgaven har en varighed på ca. 20 minutter.

De to delprøver kan deles over flere dage, og lærer og censor kan aftale, at læreren alene administrerer den korte skriftlige opgave. Opgaven rettes af censor.

Overordnet:

Prøven skal fastslå, at eksaminanden har de grundlæggende teoretiske forudsætninger inden for søvejsregler, navigation, søsikkerhed, brand og havmiljø for at kunne fungere sikkerhedsmæssig forsvarligt som fører i fritidsfartøjer og varetage sikkerheden for eget fartøj og personer om bord under hensyntagen til omgivelserne.

Den skriftlige prøve

30 minutter skriftlig opgave uden hjælpemidler

Lukkede opgaver med kun et givet svar – udenadslære - uden brug af metode.

Prøven indeholder ca. 20 spørgsmål om: bøjer / båker / fyr, søvejsregler (identifikation af skibe, vigeregler, signaler), søsikkerhed og havmiljø. Prøven udarbejdes af censor, eller af lærer og godkendes af censor.

Navigationsplanlægningsopgave – forberedt hjemmefra

20 minutter mundtlig navigationsplanlægning med præsentation og samtale.

Åbne opgaver med flere mulige svar - selv udvælge og anvende navigationsmetoder - begrunde valg og brug af metoder

Mindst 24 timer og gerne en uge inden prøven får eksaminanden udleveret opgaven i navigationsplanlægning med tilhørende søkort til forberedelse.

Opgaven kan udarbejdes af censor eller af lærer og censor i fællesskab. Det er dog censor, der er ansvarlig for at opgaven lever op til Dansk Sejlunions krav.

Opgaveformuleringen indeholder:

Sejladsens startpunkt og slutpunkt – sejladsen skal kræve mindst tre væsentlig forskellige kurser.

Båddata: bådtype, motor, længde, dybgang, mastehøjde, instrumenter, udstyr.

Besætning: antal, alder, erfaringer.

Et tænkt fiktiv farvandsprognose med oplysninger om vindens retning og styrke, strømmens retning og fart, sigtbarhed samt evt. et vejrskifte (fx: vinddrejning, ændring i styrke, søbrise, frontpassage, tordenvejr, kraftige regnbyger, tåge) i løbet af sejladsen.

5-8 spørgsmål angående:

- tjekke relevante websites, apps, publikationer for sejladsen
- vælge og indtegne rute
- udsætte og opmåle søkortkurser og distancer
- anslå (skønne) bådens fart og sejladsens varighed i forhold til vind og strøm
- vælge og udsætte waypoints, opmåle positioner, beregne ETA
- vælge og begrunde afgangstidspunkt i forhold til farvandsprognose, farvand og besætning
- anslå (skønne) afdrift og sætning i forhold til vind og strøm
- foretage en kursberegning fra søkort til styret kurs misvisende
- redegøre for deviationskontrol
- inddele sejladsen i afsnit og vælge navigationsmetode
- redegøre for valg af metode til stedbestemmelse (pejlinger, mærker, fyrlinjeskift, afstand, dybde, bestik)
- anvende flere metoder til kontrol af waypoints

- udarbejde klare instrukser til styring i alle situationer
- redegøre for vagtens tilrettelæggelse i forhold til besætningens størrelse
- beskrive betydningen af særlige vejrphenomener (søbrise, tordenvejr, frontpassage) for sejladsen

Prøvens forløb:

Eksaminanden medbringer søkort, notater og print (eller pc/tablet med beregninger og data).

Besvarelsen forventes at fylde maximum tre A4 sider (notater, beregninger, sejladsplanlægningsskema, print).

Eksaminanden fremlægger mundtligt kort sin sejladsplan i oversigtsform.

Herefter former prøvens sig som en mundtlig samtale mellem eksaminand, censor og lærer, hvor censoren og lærer spørger om forklaringer af dele i sejladsplanen, og herunder spørger censoren om en til to beregninger (kurs, distance/fart/tid, deviationskontrol).

Endelig spørger censoren om uddybning af svar fra løsning af den korte skriftlige opgave, hvor eksaminanden skal have mulighed for at uddybe sine besvarelser.

Vurdering

Bedømmelsen skal være en helhedsvurdering af, om eksaminanden har vist de grundlæggende teoretiske forudsætninger inden for søvejsregler, navigation, søsikkerhed, brand og havmiljø for at kunne fungere sikkerhedsmæssig forsvarligt som fører i fritidsfartøjer og varetage sikkerheden for eget fartøj og personer om bord under hensyntagen til omgivelserne.

For at bestå må eksaminanden – *efter den uddybende samtale med censor og lærer* – ikke have mere end én forståelsesfejl inden for hvert af hovedområderne – og i alt højst tre forståelsesfejl:

- bøjer/fyr/båker
- vigeregler/skibstyper
- kursberegning
- sejladsplanlægning
- stedbestemmelse